

Καί τώρα ἄς ἔλθωμεν εἰς τὰ περί τοῦ μακαρίτου Γ. Βακιρτζόγλου δημοσιευθέντα, γνωστοῦ μοι συμπολίτου καί γείτονος, τοῦ ὁποίου τὰ δύο ἄρρενα τέκνα εἶχον μαθητάς ἐν τοῖς Ζαριφείοις μεταξύ τῶν ἐτῶν 1900-1903. Παρά τοῖς Φιλιππουπολίταις ὑπάρχει εἰδική παροιμία μὴ ἀπαντῶσα ἄλλαχοῦ: "Στή ξενιτειά νά παννεύησαι, ς τὰ καζαντζήδικα νά κλάνης καί ς τό λου-τρό νά τραγουδᾷς". Ἄλλ' ὁ μακαρίτης, ὡς φαίνεται, καί οἱ περί αὐτόν τό παρέκαμον. Διότι οὐδέν ἀληθές ἐκ τῶν σημειωθέντων. Ὁ Γεώργιος Βακιρτζόγλου ἀνήκεν εἰς ἐσναφικὴν οἰκογένειαν Ἑλληνικὴν ἐκ σειρᾶς προγόνων Ἑλλήνων. Ἡ πατρικὴ του οἰκία σώζεται εἰσέτι ἐν τῇ συνοικίᾳ τῆς ἁγίας Κυριακῆς κατὰ τὴν τουρκώνυμόν ποτε ὁδόν Ντιβέμπαρντά. Ἀπέθανεν ὑπερογδοχόν-τούτης καί ἦτο τελειόφοιτος τῆς πενταταξίου Ἑλληνικῆς κεντρικῆς σχολῆς τοῦ ἐθναποστόλου Βλ. Σκορδέλη, εἰς ὃν ὁ Ἑλληνισμός τῆς Φιλ/πόλεως -δι-ευθύναντα τὴν σχολὴν μέχρι τῆς ἰσχυρᾶς τῶν Ζαριφείων πολλὰ- πάρα πολλὰ ὀφείλει. Ὁ μακαρίτης ἦτο καλὸς Ἕλλην καί οἰκογενειάρχης πρότυπον, ὡς καί ἡ σύζυγος του καλὴ οἰκοκυρά καί καλὴ Ἑλληνίς μήτηρ, καίπερ Τσεχο-γερμανίς. Ἦτο καφταντζῆς (ὑψασματοπώλης) ἐργαζόμενος δι' ἴδιον λογαρια-σμόν κληρονουήσας τό (πρατήριο) ἐργαστήριον παρὰ τοῦ πατρός του. Ἀτυχή-σας ἐν τῇ ἀφορᾷ κατὰ τοὺς χρόνους ἤδη τοῦ αὐτονομιακοῦ τῆς Ρωμυλίας κα-θεστῶτος προσελήφθη ὑπάλληλος εἰς τό ἱδρυθέν τότε μέγα κατάστημα μανι-φατούρας ἐν Φιλιππουπόλει τῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν Δημητριάδου Κωνσταντινου-πολιτῶν, οὗ τό κεντρικόν ἦτο ἐν Κων/πόλει. Ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ παρέ-μεινε μέχρι τοῦ 1906, ὁπότε καταλυθείσης τῆς Ἑλλ. κοινότητος καί κλει-σθέντων τῶν Ζαριφείων χάριν τῆς ἐκπαίδευσέως τῶν τέκνων του καί ἕνεκα τῆς χρονίας του ὑπηρεσίας μετετέθη εἰς τό ἐν Κωνσταντινούπολει κεντρικόν κατάστημα. Κατὰ τινα διάβασιν μου ἐκ Κων/πόλεως τῷ 1908 ἢ 1909 τὸν εἶδον τυχαίως ἐν τῷ Πέραν καί συνωμιλήσαμεν.

Ἡ ὅλη κοινωνικὴ καί ἐθνικὴ του δράσις ἦτο ὅτι ἦτο ἐκ τῶν τακτικῶν τῆς Κοινότητος/μελῶν καί συνδρομητῶν, ὡς καί μέλος τοῦ συλλόγου Ἰσχύς φιλανθρωπικοῦ καί φιλολογικοῦ, ἱδρυθέντος τῷ 1880, οὗ διετέλεσε καί μέ-λος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου (σύμβουλος ἢ ἐπιμελητής) ἐπὶ τινα χρόνον, προεδρευομένου ὑπὸ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Πατᾶ Ἀνθίου καί γραμματεύοντος τοῦ



Δημ. Στεφανίδου, λογίου λαί λογιστοῦ, ἀδελφοῦ τοῦ καθηγητοῦ τῶν μαθημα-  
τικῶν ἐν τοῖς Ζαριφείοις Κυριακοῦ..

‘Ο σύλλογος ’Ισχύς οὐ ἰδρυταί ἦσαν ὁ προειρημένος πρόεδρος καί  
γραμματεὺς, ὁ ἀρχιτέκτων Ἀνδρόνικος, ὁ ἀρχιτέκτων Λοῦπος, ὁ ἀρχιτέκτων  
Στογιαννόπουλος, οἱ ἔμποροι Ἰατρόπουλος, Καζάσης, Σταύρογλου, ὁ καθη-  
γητὴς Δημητριάδης, ὁ ὠρολογοποιός Ἀράβογλου Ν. ἴσως δὲ καί ὁ μακαρί-  
της καὶ ἄλλοι, <sup>καὶ πλέον</sup> ἔδρασαν ἐπὶ δεκαετίαν/ἐθνωφελέστατα ἐκπροσωπῶν τό λαϊκόν  
κόμμα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τόν σύγχρονον σύλλογον Ἑστίαν (φιλολογικόν)  
ἐκπροσωπῶντα τό κόμμα τῶν εὐγενῶν -ἀριστοκρατικῶν. Θελήσας ν’ ἀναμειχθῇ  
εἰς τὴν διοίκησιν τῆς κοινότητος, ἣν κατεῖχον οἱ εὐγενεῖς, ἐξῆψε τά  
κομματικά πάθη καὶ ἀποσυνετέθη διαλυθεῖς. Ἀντ’ αὐτοῦ ἰδρύθη τῷ 1892 ὁ  
Ὁρφεύς καὶ βραδύτερον ἡ Ἀναγέννησις καὶ ἡ Ἀλληλοβοήθεια, ὧν ἀπλοῦν  
μέλος ἦτο καὶ ὁ μακαρίτης. Εἰς τὰς διαλέξεις τῆς Ἀναγεννήσεως, ἥς  
προήδρευον, καὶ εἰς τὰς συναυλίας καὶ ἐσπερίδας τοῦ Ὁρφέως, οὐ διε-  
τέλουν μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, τόν ἔβλεπον τακτικῶς. Ἰσως  
διετέλεσε κανέν ἔτος καὶ ἐπίτροπος τῆς ἐνοριακῆς τοῦ ἐκκλησίας ἀγίας  
κυριακῆς πρὸς τῆς καταλήψεως τῆς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων (1892). Ταῦτα καὶ  
τίποτε ἄλλο ἐξαιρετικόν. Πρόεδροι τῆς κοινότητος μας ἀπὸ τῆς ἀπελευθε-  
ρώσεως (1878) μέχρι τῆς καταλύσεως τῆς (1906) διετέλεσαν ἐκ περιτροπῆς  
ἐναλλασσόμενοι ὁ ἱατρός Στ’ Ἀντωνιάδης καὶ ὁ λεῦγενής Δημ. Ἀργυριάδης,  
πολλάκις ἐκλεγείς καὶ βουλευτὴς Καβακλῆς. Ἑλληνικά δὲ παράσημα ἔλαβον  
ὁ Στ’ Ἀντωνιάδης, ὁ Δ. Κουμαριανός δημοσιογράφος καὶ ὁ Ἀριστόβουλος  
Βενθῆλος ἱατρός. Πρότερον δὲ ἐπὶ τουρκοκρατίας ὁ Μιχαήλ -βέης Γκιου-  
μέσγερδάνης.

Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς, ἀποσταλείσης εἰς τόν κ. Μιλτ. Σταμούλην  
ὑπὸ τοῦ κ. Μυρτίλου Ἀποστολίδου μέ ἡμερομηνίαν 14 Ἰοβρίου 1937